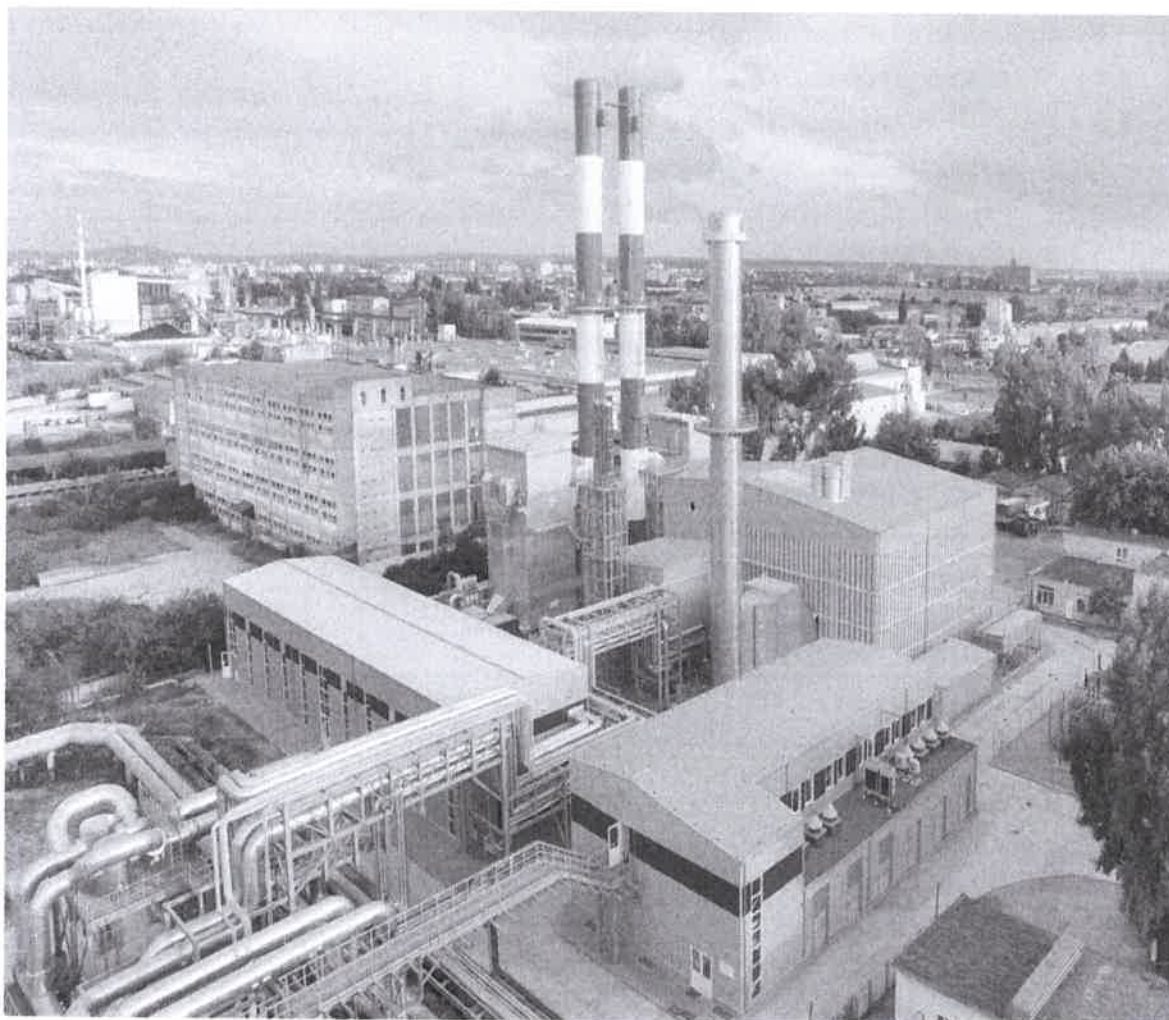

STUDIUL DE OPORTUNITATE

PRIVIND FUNDAMENTAREA DECIZIEI DE DELEGARE A SERVICIULUI PUBLIC DE PRODUCERE, TRANSPORT, DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI TERMICE ÎN SISTEM CENTRALIZAT ÎN MUNICIPIUL ORADEA ȘI COMUNA SÂNMARTIN

mai 2023

Cuprins

1	Introducere	
1.1	Definiții, termeni și abrevieri	
1.2	Lista de abrevieri	
2	Aspecte generale	
3	Cadrul legislativ	
3.1	Legislație aplicabilă SACET	
3.2	Reglementări pentru operarea SACET	
4	Scop și obiective urmărite	
5	Serviciul public de alimentare cu energie termică	
5.1	Descriere generală	
5.2	SACET din Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin	
5.2.1	Istoric	
5.2.2	Proiecte implementate în ultimii 10 ani	
5.2.3	Situația actuală	
5.2.4	Proiecte în curs de implementare	
6	Analiza comparativă a modalităților de gestiune a serviciului	
6.1	Opțiunea 1: Serviciul public de interes local	
6.2	Opțiunea 2: Societate reglementată de legea 31/1990, operator regional, operatorul actual – Societatea Termoficare Oradea SA	
6.3	Opțiunea 3: Societate reglementată de legea 31/1990, operator selectat pe baza legii 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii	
7	Aspecte instituționale	
8	Durata contractului de delegare	
9	Redevența	
10	Concluzii	

1 Introducere

1.1 Definiții, termeni și abrevieri

- *Agent termic* - fluidul utilizat pentru acumularea, transferul termic și pentru transmiterea energiei termice;
- *Agent termic primar* - fluidul care circulă în instalațiile de producere și transport al energiei termice;
- *Agent termic secundar* - fluidul care circulă în instalațiile de distribuție și de utilizare a energiei termice;
- *Apa caldă de consum* - apa caldă care îndeplinește condiții de potabilitate, utilizată în circuit deschis, utilizată în scopuri gospodărești sau igienico-sanitare;
- *Centrala electrică de cogenerare* - ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea energiei electrice și termice în cogenerare;
- *Centrala termică* - ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie în energie termică;
- *Producerea energiei termice* - activitatea de transformare a surselor primare sau a unor forme de energie în energie termică, înmagazinată în agentul termic;
- *Cogenerarea* - producere simultană de energie termică și de energie electrică și/sau mecanică, în cadrul unui singur proces, în instalații tehnologice special realizate pentru aceasta;
- *Consum de energie termică* - cantitatea de căldură reținută de utilizator din purtătorii de energie termică ca diferență între cantitatea de căldură primită și cea restituită;
- *Consum pentru încălzire* - consumul de energie termică folosită pentru încălzirea spațiilor din clădiri industriale, instituții, locuințe etc.;
- *Consumator de energie termică* - persoana fizică sau juridică ce utilizează energie termică în scop propriu prin instalațiile proprii;
- *Contor de energie termică* - mijloc de măsurare destinat să măsoare energia termică cedată, într-un circuit de schimb termic, de către un lichid numit agent termic, având în componere un traductor de debit și doi senzori de temperatură;
- *Distribuție a energiei termice* - activitatea de transmitere a energiei termice de la producător sau rețeaua de transport către utilizator, inclusiv transformarea parametrilor agentului termic;
- *Instalații de producere a energiei termice* - totalitatea construcțiilor și instalațiilor din centralele termice sau centralele electrice în cogenerare care produc un agent termic: abur, apă fierbinte sau apă caldă;
- *Instalații de transport și distribuție a energiei termice* - ansamblul de conducte, instalații de pompare (altele decât cele din punctele termice și centralele termice sau centralele de producere a energiei electrice în cogenerare), alte instalații auxiliare cu ajutorul cărora se transportă, se transformă și se distribuie energia termică de la producători la utilizatori;
- *Instalații ale utilizatorilor* - totalitatea instalațiilor și receptoarelor care utilizează energie termică furnizată, situate după punctul de delimitare;
- *Loc de consum* - ansamblul instalațiilor de utilizare ale unui utilizator, aflate în aceeași incintă, la aceeași adresă, alimentate din una sau mai multe stații termice/centrale termice;
- *Producere a energiei termice* - activitatea de transformare a surselor primare sau a unor forme de energie în energie termică, înmagazinată în agentul termic;
- *Punct termic* – PT - ansamblul instalațiilor din cadrul unui SACET, prin care se realizează adaptarea parametrilor agentului termic la necesitățile consumului unui utilizator;
- *Putere termică* sau debitul de energie termică al instalațiilor de alimentare - cantitatea de

căldură în unitatea de timp;

- *Putere termică absorbită* - cantitatea de căldură reținută din agenții termici, în unitatea de timp, în instalațiile de transformare sau de utilizare;
- *Racord termic* - legătura dintre o rețea termică și o stație sau punct termic și/sau utilizator de energie termică;
- *Rețea termică* - ansamblul de conducte, instalații de pompare, altele decât cele existente la producător, și instalații auxiliare cu ajutorul cărora energia termică se transportă în regim continuu și controlat între producători și stațiile și/sau punctele termice sau utilizatori;
- *Serviciu public de alimentare cu energie termică* - serviciu public de interes general care cuprinde totalitatea activităților desfășurate în scopul alimentării centralizate cu energie termică a cel puțin doi utilizatori racordați la SACET;
- *Sistem de alimentare centralizată cu energie termică* - SACET - ansamblul instalațiilor tehnologice, echipamentelor și construcțiilor, situate într-o zonă precis delimitată, legate printr-un proces tehnologic și funcțional comun, destinate producerii, transportului și distribuției energiei termice prin rețele termice pentru cel puțin 2 utilizatori;
- *Transport al energiei termice* - activitatea de transmitere a energiei termice de la producători la rețelele termice de distribuție sau la utilizatorii racordați direct la rețelele termice de transport;
- *Utilizator de energie termică* - unul sau mai mulți consumatori de energie termică, beneficiar al serviciului public de alimentare cu energie termică; în cazul condominiilor, prin utilizator se înțelege toți consumatorii din condominiul respectiv.

1.2 Lista de abrevieri

ADI	- Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ANRE	- Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
acc	- apă caldă de consum
BAT	- Best Available Techniques (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile)
BB	- boiler de bază
BV	- boiler de vârf
C	- cazan de abur energetic
CAF	- cazan de apă fierbinte
CAS	- cazan de abur saturat
CCg	- centrala de cogenerare
CR	- cazan recuperator
EE	- energie electrică
ET	- energie termică
GE	- generator electric
HCL	- Hotărâre a Consiliului Local
IMA	- instalație mare de ardere
ITG	- instalație de turbine cu gaze
M	- magistrală de termoficare

<i>MT</i>	- modul termic
<i>PT</i>	- punct termic
<i>RACC</i>	- rețea de conducte pentru alimentarea cu apă caldă de consum
<i>RET</i>	- rețea de conducte pentru alimentarea cu energie termică
<i>RT</i>	- rețea termică
<i>RTP</i>	- rețea termică primară
<i>RTS</i>	- rețea termică secundară
<i>SACET</i>	- sistem de alimentare centralizată cu energie termică
<i>SRM</i>	- stație de reglare - măsurare
<i>SEN</i>	- sistem electroenergetic național
<i>TA</i>	- turbină cu abur
<i>TG</i>	- turbină cu gaz

2 Aspecte generale

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară, denumit în continuare SACET.

În sensul prevederilor legale în vigoare, SACET este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând din construcții, instalații, echipamente, dotări specifice și mijloace de măsurare destinat producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localităților, care cuprinde:

- a) centrale termice sau centrale electrice de termoficare;
- b) rețele de transport;
- c) puncte termice/stații termice;
- d) rețele de distribuție;
- e) construcții și instalații auxiliare;
- f) bransamente, până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor;
- g) sisteme de măsură, control și automatizare.

3 Cadrul legislativ

3.1 Legislație aplicabilă SACET

Principalele acte normative ce guvernează organizarea și funcționarea sistemelor și serviciilor publice centralizate de alimentare cu energie termică în România sunt:

- Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr.325/2006, republicată, cu modificările ulterioare;
- Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea eficienței energetice nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Cadrul general este completat de o serie de acte normative cu relevanță în domeniul alimentării cu energie termică:

- Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată;
- Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată;
- Legea 287/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Român pentru Eficiența Energiei;
- O.G. nr. 36/2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate - instituie prețurile locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate, în scopul încălzirii locuințelor și al preparării apei calde menajere, cu modificările și completările ulterioare;

- H.G. nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă - stabilește cadrul legal necesar promovării și dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență a energiei termice și a energiei electrice, bazată pe cererea de energie termică utilă și pe economisirea energiei primare pe piața de energie, în scopul creșterii eficienței energetice și al îmbunătățirii securității alimentării cu energie, ținând seama de condițiile climatice și energetice specifice României;
- H.G. nr. 1461/2008 pentru aprobarea Procedurii privind emiterea garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență;
- H.G. nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă;
- H.G. nr. 495/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.

Pe lângă aceste acte normative, există o serie de ordine ale autorităților de reglementare (ANRE, ANRSC) ce stabilesc condițiile particulare de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică, respectiv:

- ✓ metodologiile de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor;
- ✓ procedurile de soluționare a neînțelegerilor;
- ✓ regulamente, proceduri și contracte cadru-specifice sectorului;
- ✓ proceduri de acordare a bonusului de referință pentru energia produsă în cogenerare;
- ✓ metodologiile de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei în cogenerare;
- ✓ măsuri de protecție socială în perioada sezonului rece etc.

3.2 Reglementări pentru operarea SACET

Desfășurarea activităților specifice serviciului public de alimentare cu energie termică, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza licenței emise de autoritatea de reglementare competentă, a regulamentului serviciului și a caietului de sarcini.

Licența este actul emis de autoritatea de reglementare competentă, în exercitarea competențelor partajate cu autoritățile administrației publice locale, prin care se recunosc dreptul și capacitatea de a furniza/presta un serviciu/o activitate de utilitate publică în condițiile legislației aplicabile domeniului reglementat.

Niciun operator roman sau străin, indiferent de statutul său juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană, nu poate desfășura, pe teritoriul României, activitățile de producție, transport, distribuție sau furnizare de energie termică în sistem centralizat, fără a obține licență de la ANRE sau fără o licență valabilă de la ANRSC.

În conformitate cu art.II din Legea nr. 225/2016, licențele care conferă titularului permisiunea de a presta/furniza serviciul de utilități publice, ori una sau mai multe activități specifice acestuia, acordate de ANRSC, își păstrează valabilitatea până la data expirării lor.

La acordarea licențelor, autoritatea competentă urmărește, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) atingerea de către operatori a obiectivelor stabilite la nivel național pentru serviciile de utilități publice;
- b) existența hotărârii privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciului și a contractului de delegare a gestiunii legal încheiat;

c) deținerea tuturor avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare furnizării/prestării serviciului și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, prevăzute de legislația în vigoare sau, după caz, dovada solicitării acestora;

d) cunoașterea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice.

Deținerea licenței este obligatorie, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului public centralizat de alimentare cu energie termică adoptată de către autoritățile administrației publice locale. Pentru realizarea tuturor activităților cuprinse în serviciul public de alimentare cu energie termică printr-un SACET se acordă o singură licență. În cazul producerii de energie termică în cogenerare, pentru activitatea de producere a energiei termice se pot elibera licențe separate, iar pentru celelalte activități aferente serviciului public de alimentare cu energie termică se eliberează o singură licență.

Activitățile specifice fiecărui SACET sunt particularizate în *Regulamentul serviciului* și în *Caietul de sarcini* întocmite în baza *Regulamentului-cadru* al serviciului public de alimentare cu energie termică, aprobat prin ORDINUL ANRSC 91/2007 și a *Caietului de sarcini-cadru* al serviciului public de alimentare cu energie termică, aprobat prin ORDINUL ANRSC 92/2007.

4 Scop și obiective urmărite

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, autoritățile administrației publice locale dispun de libertatea de a decide asupra modalității de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat aflate în responsabilitatea lor, fie prin gestionarea directă a serviciului, în baza unei hotărâri de dare în administrare, fie prin încredințarea gestiunii acestora, în baza unui contract de delegare a gestiunii, în tot sau în parte, respectiv a tuturor sau numai a unei părți din competențele și responsabilitățile privind furnizarea serviciului ori a uneia sau mai multor activități din sfera acestui serviciu.

Potrivit prevederilor legale, gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se poate realiza în una din următoarele modalități:

- gestiune directă
- gestiune delegată.

Scopul studiului este stabilirea modalității optime de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat (producere –transport – distribuție și furnizare) la nivelul Municipiului Oradea și Comunei Sânmartin pentru atingerea obiectivelor pe care autoritatea locală dorește să le realizeze. Aceste obiective sunt:

- ✓ asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică ;
- ✓ asigurarea calității serviciului public de alimentare cu energie termică;
- ✓ dezvoltarea durabilă a serviciului;
- ✓ protecția mediului;
- ✓ orientare spre client;
- ✓ accesibilitatea prețurilor la consumatori;
- ✓ asigurarea resurselor necesare serviciului public de alimentare cu energie termică, pe termen lung;
- ✓ asigurarea siguranței în funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică;
- ✓ evidențierea transparentă a costurilor în stabilirea prețului energiei termice;
- ✓ realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, ca baza a dezvoltării economice și în scopul atragerii investițiilor profitabile pentru comunitățile locale;
- ✓ asigurarea condițiilor optime pentru a satisface clienții persoane fizice și juridice, beneficiare ale serviciului public de alimentare cu energie termică.

Studiul de oportunitate se constituie ca un document suport pentru alegerea și justificarea opțiunii administrațiilor publice locale, Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin, pentru a lua decizia privind modul de funcționare (după expirarea actualului contract de delegare) a serviciului de utilitate publică pentru alimentarea cu energie termică.

Elaborarea studiului are în vedere și analiza contextului strategic național relevant pentru sistemele de încălzire centralizată cu privire la protecția mediului. De asemenea sunt avute în vedere și obligațiile de mediu asumate de România în cadrul Tratatului de Aderare la UE, angajamentele asumate și obiectivele privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, obiectivele privind creșterea eficienței energetice, creșterea ponderii surselor regenerabile și alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate. De asemenea, s-au avut în vedere obiectivele unor strategii și programe naționale relevante.

5 Serviciul public de alimentare cu energie termică

5.1 Descriere generală

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, servicii de interes economic general și cuprinde totalitatea activităților de producere a energiei termice în cogenerare de înaltă eficiență, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice către consumatorii de la nivelul UAT-ului.

Legea nr. 51/2006 precizează în mod clar faptul că „serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general și că aceste servicii trebuie să asigure „continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ”.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se desfășoară sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților publice locale, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Serviciul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) cuprinde totalitatea instalațiilor tehnologice, echipamentelor și construcțiilor, care sunt legate printr-un flux tehnologic, asigurând procesul funcțional comun a acestor elemente, în scopul producerii, transportului și distribuției energiei termice, prin rețele termice, în condiții de eficiență și la standarde de calitate.

SACET ca ansamblu tehnologic și funcțional unitar, cuprinde:

- Centrale termice și electrice în cogenerare de înaltă eficiență;
- Rețele de transport;
- Rețele de distribuție;
- Puncte termice;
- Module termice;
- Branșamente, până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor;
- Construcții și instalații auxiliare;
- Sisteme de măsură, control și automatizare.

În scopul asigurării serviciului de alimentare centralizată cu energie termică se desfășoară următoarele activități:

- producerea de energie termică și/sau energie electrică în cogenerare,
- serviciile de transport, distribuție și furnizare de energie termică către clienții persoane fizice și juridice.

Producerea energiei termice reprezintă activitatea prin care se realizează agent termic sub formă de abur, apă fierbinte sau apă caldă în instalațiile din centralele electrice în cogenerare, agent termic care este necesar asigurării încălzirii și preparării apei calde de consum pentru locuințe, instituții publice, agenți economici etc. sau pentru procesele tehnologice pentru utilizatorii de tip industrial.

În conformitate cu reglementările în vigoare, producătorul de energie termică este operatorul, titular de licență pentru producerea energiei termice.

În funcție de tipul de centrale utilizate pentru producerea energiei termice, producătorii de energie termică pot fi împărțiți astfel:

- ✓ producători care utilizează centrale termice (cazane de abur și cazane de apă fierbinte);
- ✓ producători care utilizează centrale electrice de termoficare (cogenerare).

Operatorii economici care asigură serviciile de transport, furnizare și distribuție a energiei termice sunt definiți în *Legea 325/2006* a serviciului public de alimentare cu energie termică. Conform definiției din *Legea 325/2006*, operatorul serviciului public poate fi orice persoană juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență, de a presta integral activitățile specifice serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Transportul energiei termice reprezintă activitatea de transmitere a energiei termice de la producători la rețelele termice de distribuție sau la utilizatorii racordați direct la rețelele termice de transport.

Distribuția energiei termice reprezintă activitatea de transmitere a energiei termice de la producător sau rețeaua de transport către utilizator realizată prin utilizarea rețelelor termice de distribuție, inclusiv transformarea parametrilor agentului termic în puncte/stații termice.

Furnizarea energiei termice este activitatea prin care se asigură, pe baze contractuale, comercializarea energiei termice între producători și utilizatori.

Activitățile de transport, distribuție și furnizare a energiei termice se desfășoară pe baza licențelor emise de către autoritățile de reglementare și trebuie să respecte principiul tratamentului egal pentru toți utilizatorii racordați la rețelele de transport și/sau distribuție a energiei termice.

5.2 SACET din Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin

5.2.1 Istoric

Încălzirea centralizată (termoficarea) este procedeul tehnic de alimentare cu energie termică a unui număr mare de clădiri (consumatori rezidențiali, publici și privați) caracterizate printr-o densitate ridicată; căldura este produsă în surse distincte și transportată și/sau distribuită prin rețele de conducte (rețele termice). Datorită caracterului local al încălzirii centralizate, autoritățile locale au un rol determinant în promovarea acesteia, în cooperare cu companiile energetice locale.

Încălzirea centralizată s-a dovedit în țările cu economie liberă consolidată a fi o metodă sustenabilă și cu un cost minim în zonele urbane dens populate. În țările în tranziție, încălzirea centralizată este relativ răspândită, dar necesită modernizări substanțiale pentru a deveni competitivă în piață ca performanță și preț.

Termoficarea în Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin s-a dezvoltat etapizat odată cu dezvoltarea urbană și industrială. Din CCG situată pe str. Griviței (incinta actualii Sucursale a S.C. Electrica S.A.) s-a livrat abur din 1957, întâi pentru încălzirea spațiilor proprii, și apoi pentru unitățile industriale din zonă (fabricile Avântul și Drum nou) care și-au construit rețele de termoficare. Primele rețele de termoficare au fost puse în funcțiune în anul 1960, agentul termic utilizat fiind aburul provenit de la prizele fixe ale turbinelor cu condensatie. Aburul ajungea la două puncte termice, dotate cu schimbătoare de căldură apă-abur, de unde se asigura încălzirea

locuințelor din Piața 1 Decembrie. În 1961 s-au modificat instalațiile din centrală și de la PT în scopul înlocuirii aburului cu apă fierbinte ca și agent termic.

Prin livrarea încă din anii '60 a energiei termice din CCg pentru încălzirea locuințelor și consum industrial, municipiul Oradea se situează printre primele localități din țară cu termoficare urbană.

În anii următori RT s-au extins pe Calea 1 Mai, (actualmente str. Clujului), Velența, centrul municipiului, Parcul Traian etc. Extinderea s-a făcut astfel încât la această RT să poată fi interconectate noi SET.

Dezvoltarea economică și socială din acea perioadă, a condus la consumuri de energie electrică și termică din ce în ce mai mari, astfel că se impunea construirea unei noi surse. Acest lucru s-a realizat prin construirea în perioada 1963÷1976, în zona de vest a municipiului, a centralei de cogenerare - CET Oradea Vest (CET 1 Oradea). Pentru creșterea siguranței în alimentarea consumatorilor industriali din zonă, a fost construit încă un cazan de abur energetic pus în funcțiune în 1987. Dintre instalațiile construite în acea perioadă în CET 1 Oradea, blocul 1 (cazan, turbina cu abur și instalații auxiliare) este și în prezent în funcțiune.

În perioada 1986÷1990, pentru acoperirea necesarului termic urban și a platformei industriale ce urma să se dezvolte în partea de est a municipiului s-a construit CET 2 Oradea, cu o putere instalată de 150MWe și o putere termică instalată în boilere 500Gcal/h.

Sectoarele industriei energetice din România, respectiv producerea de electricitate, de gaze naturale și energetica localităților, au marcat după 1989 evoluții diferite.

Din cele trei subsectoare energetice, sistemele de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), energetica urbană, a fost și este, de departe, în cea mai grea situație. Din baza de producere a energiei termice centralizată o mare parte a dispărut, fiind municipii și orașe care au renunțat la SACET, iar cele care funcționează implică eforturi financiare semnificative pentru a fi susținute de către administrațiile locale. Dintre cauzele multiple ale acestei situații amintim:

- instalațiile vechi și neperformante, pentru producerea, transportul și distribuția energiei termice,
- clădiri cu pierderi energetice mari, ineficiente energetice,
- legislația care nu a produs rezultate practice,
- reglementări necorespunzătoare,
- lipsa unei politici naționale coerente în domeniul termoficării,
- absența investițiilor în modernizarea și reabilitarea SACET-urilor.

În Oradea, datorită transformărilor socio-economice ce au avut loc după 1989, proiectele din zona CET 2 Oradea, au fost sistate. Mai mult, s-a redus semnificativ consumul și la nivelul consumatorilor existenți la acea dată. O reducere semnificativă a consumului de energie și implicit al consumului de resurse primare a avut loc în perioada 1989 ÷1992. Astfel, dacă în 1989 consumul de resurse în CET 1 și CET 2 Oradea era de 38.372 TJ, în 1992 acesta a ajuns la 28.223 TJ.

Restrângerile sau încetarea activității unor consumatori au continuat și după această perioadă, astfel că necesarul termic urban și industrial putea să fie acoperit dintr-o singură centrală. În urma unor analize tehnico-economice, în 2003 s-a optat pentru oprirea CET 2 și menținerea în funcțiune a CET 1 Oradea. Această decizie a fost justificată și prin faptul că la acea dată încă mai erau consumatori de abur industrial în zona CET 1 (CEMTRADE, ZAHĂRUL, SINTEZA, Fabrica de PREFABRICATE).

Ca atare, sistemele de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, deși sunt cele mai eficiente pentru aglomerările urbane, au disparut în multe din UAT-urile din România deoarece necesită investiții serioase în modernizare, reabilitare și rețehnologizare. Acest lucru a fost înțeles de către Municipiul Oradea care a considerat serviciul de termoficare o prioritate, a atras fonduri UE pentru investiții și a rețehnologizat în ultimii 10 ani o parte a sistemului. Continuarea investițiilor în sistem sunt un deziderat al autorității locale și pentru perioada următoare.

5.2.2 Proiecte implementate în ultimii 10 ani

În vederea modernizării SACET din Municipiul Oradea respectiv în vederea accesării primelor fondurilor necesare au fost realizate:

- *MasterPlan* privind reabilitarea sistemului de termoficare urbană la nivelul Municipiului Oradea pentru perioada 2009-2028

și

- *Strategia* de alimentare cu energie termică a Municipiului Oradea.

Aceste doua documentatii au constituit baza pentru finanțările investițiilor deja realizate și a celor ce continua și în prezent.

Prima accesare importantă de fonduri nerambursabile s-a realizat prin Programul Operațional Sectorial Mediu - Axa 3. Prin acest program s-au finanțat lucrările de realizare a unei noi surse de energie electrica și termica în cogenerare care consta în:

- ✓ turbină pe gaz - General Electric, cu o putere instalată - 46 MW electric și 51 MW termic;
- ✓ cazan recuperator pentru apa fierbinte- producător EKOL Cehia, 51 MW termic;
- ✓ 2 cazane de apă fierbinte de 100 Gcal/h - producător EKOL Cehia;
- ✓ acumulator de căldură cu o capacitate de 9500 mc.

Valoarea proiectului a fost de 55.000.000 euro .

Tot prin intermediul POS Mediu, axa prioritară 3, s-a realizat o prima etapa de modernizare a Rețelelor termice de transport, ce a constat în:

- ✓ Au fost înlocuiți și modernizați 17.5 km rețea primară;
- ✓ În principalele noduri au fost montate vane cu acționare electrică;
- ✓ Au fost reabilitate toate căminele aflate pe traseul modernizat;

Valoarea proiectului a fost de 11.000.000 de euro.

Prin proiectul „Reabilitarea sistemului de termoficare urbană la nivelul Municipiului Oradea pentru perioada 2009 - 2028 în scopul conformării la legislația de mediu și creșterii eficienței energetice” cofinanțat prin POIM - Axa prioritară 7.1 s-a realizat etapa a II-a de modernizare a rețelelor termice de transport, prin care s-au modernizate 20.2 km rețea primară, valoarea investiției fiind de 22.000.000 euro.

Prin intermediul programului ”Termoficare Căldură și confort 2006-2020” s-a atras o finanțare de 42.7 mil. lei pentru derularea următoarelor proiecte:

- ✓ Reabilitarea a 1,5 km de rețele primare;
- ✓ Modernizarea instalațiilor, monitorizarea și dispecerizarea a 22 de puncte termice;
- ✓ Implementare SCADA pentru 145 de puncte termice și 13 noduri termice;
- ✓ Modernizarea instalațiilor interioare pentru 6 de puncte termice;
- ✓ Reabilitarea rețelelor secundare pentru 3 puncte termice;

Alte investițiile realizate au vizat partea de contorizare. Astfel au fost contorizati toti utilizatorii și, prin sistemul informatic realizat citirea contoarelor se face de la distanță, de pe strada, datele culese fiind apoi descărcate în programul de facturare.

La creșterea sustenabilității SACET din Municipiul Oradea, pe lângă maximizarea producției în cogenerare, un rol important îl are și creșterea aportului energiei geotermale. Prin intermediul programului RONDINE (GRANT Islandez) care promovează exploatarea resurselor regenerabile) a fost atrasă o finanțare de 4.mil.Euro, care s-a materializat în:

- reabilitarea punctului termic 902 și a rețelelor secundare aferente;
- construcția unei sonde de reinjecție a apei geotermale, injecție necesară pentru a putea crește debitul sondelor de extracție respectiv pentru refacerea zăcământului

Rezultatele proiectelor

Proiectele realizate au condus la:

- Creșterea eficienței energetice a întregului sistem de termoficare .
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu datorită reducerii poluării, prin:
 - ✓ eliminarea emisiilor de SO₂ și praf prin trecerea de la funcționarea pe cărbune la gaze naturale cu noile capacități, eficiente și dimensionate corespunzător în sursă;
 - ✓ reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (CO₂) datorită schimbării combustibilului și creșterii eficienței energetice.
- Creșterea calității serviciului public de alimentare cu căldură.
- Creșterea randamentului sursei de producere (CET) de la cca 55 % la cca 80 %;
- Scăderea cu cca 29 % a pierderilor pe rețelele de transport și distribuție a agentului termic;
 - Reducerea emisiilor de CO₂ de la 987.000 tone în 2015, la 277.000 tone în 2022 (prin renunțarea la carbune ca și combustibil);
 - În perioada 2014-2023 au fost racordate la SACET Oradea peste 6500 de apartamente și locuințe individuale, 15 hale industriale.

5.2.3 Situația actuală

În prezent livrarea energiei termice pentru încălzire și prepararea *acc* în Municipiul Oradea se face preponderent în sistem centralizat. Producerea energiei termice se face de către Termoficare Oradea S.A., utilizând drept combustibil gazul natural și S.C. Transgex S.A, pe baza apelor geotermale de adâncime.

SACET din Municipiul Oradea, fig. 1., este format din:

- sursele de producere a energiei termice (CET 1 Oradea și centralele termice geotermale),
- rețeaua de transport a agentului termic (86,25 km traseu conducte),
- rețeaua de distribuție a agentului termic pentru încălzire și a *acc* (142,5 km traseu conducte),
- 215 puncte și module termice exploatate de operatorul de transport și distribuție,
- peste 800 module termice ale consumatorilor pentru consumatori individuali.

SACET din Comuna Sânmartin este format din: rețele de transport, 3 puncte termice, 25 module termice ale consumatorilor, rețele de distribuție.

Principalul achizitor/consumator de energie termică în Oradea și Sânmartin este populația. Se achiziționează energie termică sub formă de agent termic pentru încălzire iarnă și sub formă de *acc* întreg anul. Aproximativ 75% din totalul populației beneficiază de termoficare în sistem centralizat, ceea ce înseamnă 65678 apartamente, 4190 locuințe individuale, cu peste 145.000 locatari. Ca pondere, al doilea consumator important de energie termică sunt societățile comerciale și instituțiile socio-culturale și ale administrației de stat (183 institutii publice și 1862 agenti economici). Necesarul de energie termică la vârf, sub formă de apă fierbinte, pentru acești consumatori este de circa 300 Gcal/h, din care pentru ACC cca 30 Gcal/h.

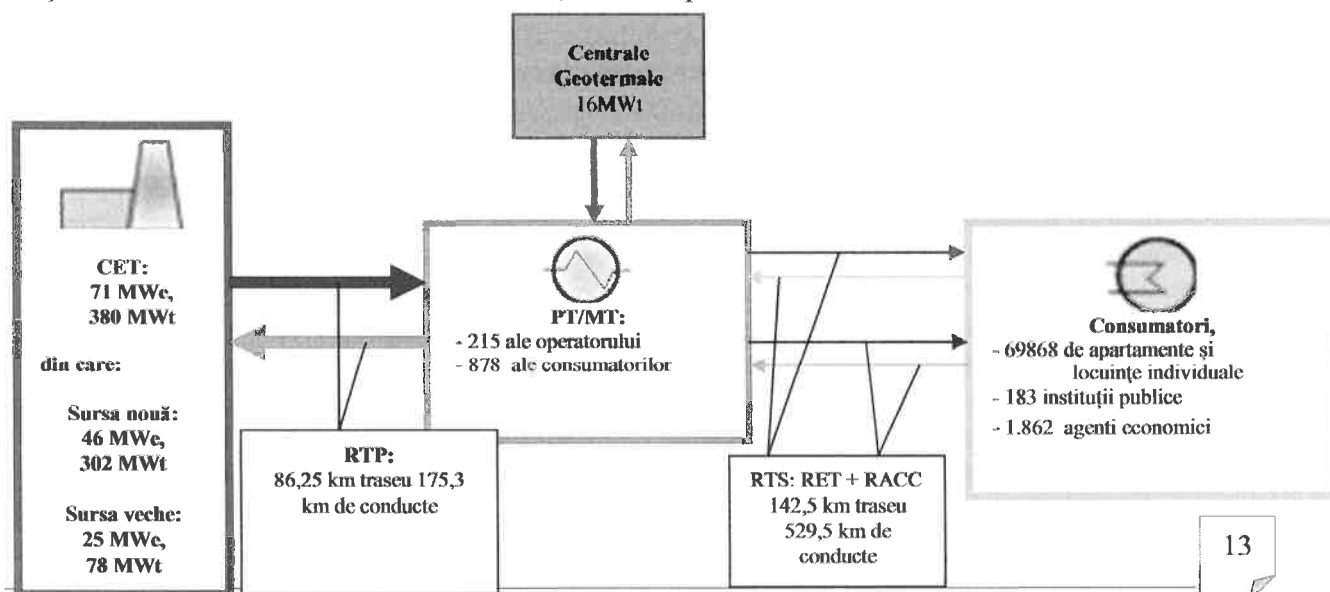

Fig. 1. *Schema de principiu a SACET – Oradea*

5.2.4 Proiecte în curs de implementare

Prin POIM este cofinanțată o a III -a etapa a proiectului „Reabilitarea sistemului de termoficare urbană la nivelul Municipiului Oradea pentru perioada 2009 - 2028 în scopul conformării la legislația de mediu și creșterii eficienței energetice”, se vor realiza:

- modernizarea a cca. 25 km de rețea de transport,
- modernizarea a 42 puncte termice,
- modernizarea a 1,2 km rețea de distribuție.
- un număr de 5 PT vor fi dezafectate și vor fi înlocuite cu 39 mini-puncte termice.

Valoarea proiectului este de cca. 27 mil. Euro, fără TVA.

Alte doua proiecte aflate în faza de execuție, realizate în scopul creșterii aportului energiei geotermale în SACET sunt:

- *Valorificarea energiei geotermale în asociație cu pompe de căldură, pentru producerea agentului termic pentru încălzire și apă caldă în cartierul Nufărul I – Oradea*, cofinanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa 6.1. Valoarea proiectului este de cca 18 mil. Euro, fără TVA.

și

- *Valorificarea energiei geotermale în asociere cu agent termic primar, pentru producerea agentului termic pentru încălzire și apă caldă în zona sălii polivalente – finanțată prin Granturi SEE – în curs de implementare, valoarea investiției - 2.800.000 Euro, fără TVA.*

Din sursa veche s-au menținut în exploatare o parte din instalații: cazanul de abur nr. 1 (C1), turbina cu abur nr. 1 (TA1), stația de tratare chimică a apei, stația electrică de 6 kV și stația electrică de 110kV. Aceasta capacitate, uzata fizic și moral, urmeaza să fie înlocuită prin proiectul *Unitate de producție cogenerare de înaltă eficiență pentru înlocuirea Blocului 1 existent.*

Prin aceasta investiție se va realiza achiziția unității de producție energie compusa din:

- ansamblul format din 2 cazane de apă fierbinte CAF (uri), tablouri cu instalații și echipamente electrice, stație de pompare (SP), stație electrică (SE), sistem de măsurare și contorizare energie termică, cu funcționare pe gaz natural având o capacitate nominală de minim 50 MWt,
- ansamblul format din 4 motoare termice (CHP) pentru producere energie în cogenerare de înalta eficiența, tablouri cu instalații și echipamente electrice, stație electrică (SE), sistem de măsurare și contorizare energie electrică și termică, cu funcționare pe gaz natural având o capacitate capacitate electrica totala de 25 MWe (-10%/+25%) MW și capacitate termica minim 21 MWt.

6 Analiza comparativă a modalităților de gestiune a serviciului

În conformitate cu prevederile Codului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Legii nr. 325 din 2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, responsabilitatea asigurării serviciului public de alimentare cu energie termică pe teritoriul Municipiului Oradea și comunei Sanmartin revine exclusiv unităților administrativ-teritoriale.

Potrivit prevederilor legale, gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se poate realiza într-una din următoarele modalități:

- gestiune directă
 - prin intermediul unui serviciu public de interes local sau județean

- prin intermediul unei societăți cu capital integral al UAT-urilor
- sau
- gestiune delegată
 - prin intermediul unor operatori de drept privat, cu capital social privat sau mixt

Decizia privind modalitatea de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică trebuie să țină cont de:

- natura și starea serviciului
- necesitatea asigurării celui mai bun raport pret/calitate
- interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ teritoriale
- mărimea și complexitatea sistemului

În momentul de față, în ceea ce privește sistemul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat pe raza UAT Municipiul Oradea și UAT Comuna Sânmartin au fost identificate 3 opțiuni de operare a sistemului, astfel:

- serviciul public de interes local – gestiune directă
- societate cu acționari doar UAT Oradea și UAT Sânmartin, operatorul actual – gestiune directă
- societate privată/publică câștigătoare a licitației privind concesiunea serviciului – gestiune delegată

Modalitatea de gestiune a serviciului se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport pret/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale comunității, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, directă sau delegată, activitățile specifice componente ale serviciului de utilitate publică sunt organizate și se desfășoară pe baza regulamentului serviciului și a caietului de sarcini, aprobate prin hotărâre a Consiliului Local, ca în cazul gestiunii oricăror altor servicii publice.

Consiliul Local poate decide, în baza unui studiu de oportunitate, dacă va asigura serviciul public prin gestiune directă sau dacă va delega responsabilitatea prestării serviciului unui operator prin delegarea gestiunii.

Delegarea gestiunii se realizează în baza unui contract de delegare, așa după cum se prevede la art. 23 alin. (1) litera b) din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar. Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- a) contract de achiziție publică;
- b) contract de concesiune de servicii.

În cazul gestiunii directe către un operator de drept privat, forma juridică prin care acestuia îi revine gestiunea serviciului este, conform Legii 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, tot un contract de delegare.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatorii de servicii, sunt reglementate prin:

- a) - hotărâri privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu energie termică către operatorii de drept public (servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființați și organizați în subordinea

consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective);

- contracte de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu energie termică către societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, în cazul gestiunii delegate.

Raporturile juridice dintre operatorii serviciului public de alimentare cu energie termică și utilizatorii acestui serviciu sunt reglementate de contractul de furnizare/prestare a serviciului încheiat cu respectarea prevederilor contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu energie termică, a prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciului și a caietelor de sarcini specifice acestuia.

Bunurile ce compun sistemele de alimentare cu energie termică prin intermediul cărora este furnizat/prestat serviciul de alimentare cu energie termică pot fi:

a) date în administrare și exploatate în baza hotărârii de dare în administrare;

b) puse la dispoziție și exploatate în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului.

În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de utilități publice, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:

a) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;

b) calitatea serviciilor furnizate/prestate;

c) indicatorii de performanță ai serviciilor furnizate/prestate;

d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice;

e) modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice.

Contractele de delegare a gestiunii vor putea fi atribuite direct doar după obținerea avizului Consiliului Concurenței cu privire la respectarea prevederilor specifice din domeniul concurenței și al ajutorului de stat. Prin excepție de la paragraful anterior contractele de delegare a gestiunii pot fi atribuite direct, fără avizul Consiliului Concurenței, atunci când valoarea estimată a acestora este mai mică decât pragurile corespunzătoare prevăzute la art. 7 alin. (5) din Legea nr. 98/2016, după caz, la art. 12 alin. (4) din Legea nr. 99/2016.

6.1 Opțiunea 1: Serviciul public de interes local

Opțiunea 1 tratează cazul de gestiune directă care se poate realiza prin intermediul unui serviciu public de interes local, specializat, cu personalitate juridică.

a) Caracteristici:

- e înființat și organizat în subordinea consiliului local, prin hotărâri ale autorității deliberative a UAT;
- are la baza o hotărâre de dare în administrare care cuprinde toate elementele și detaliile legate de operarea sistemului de utilități publice;

- funcționează în baza unui ROF aprobat de consiliul local.

b) Etape până la începerea operării serviciului:

- consiliul local aprobă Studiul de oportunitate și alege modalitatea de gestiune a serviciului, în acest caz gestiunea directă prin servicii publice;
- serviciul public se înființează în subordinea consiliului local;
- se preiau bunurile de la vechiul operator și se dau în administrare serviciului înființat;
- se preia personalul necesar pentru asigurarea realizării serviciului de termoficare;
- consiliul local aprobă ROF-ul serviciului public.

c) Analiza Swot

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • eventualitatea practicării unor marje de profit mai scăzute • Coordonare între strategiile și planurile dezvoltate la nivel local și măsurile/acțiunile implementate la nivelul serviciului public, inclusiv posibilitatea investițiilor cu finanțare externă • Timp redus de implementare a deciziilor adoptate la nivelul autorității. • Flexibilitate și posibilitatea de a răspunde imediat la cerințele locuitorilor raportat la posibilitățile autorității publice. • Prestarea serviciului sub controlul direct al autorității locale. • Posibilitatea planificării investițiilor necesare în directă corelație cu resursele financiare existente sau care pot fi atrase. • Administrarea eficientă a patrimoniului public, sub controlul și decizia directă a autorității locale, și o planificare realistă a investițiilor pentru dezvoltarea serviciului • condițiile de creditare pe care le poate obține serviciul public de la o bancă sunt superioare celor pe care le poate obține un operator de drept privat 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • operatorul trebuie să treacă prin procesele de obținere de la autoritățile de reglementare a licențelor de operare • dificultăți în asigurarea capitalului de lucru • necesitatea parcurgerii unor procese administrative obligatorii având în vedere schimbarea operatorului: organigrama, regulamente, contracte • constrangerile bugetare • autoritatea locală își asumă toate riscurile aferente prestării serviciului. • Lipsa de expertiză a autorității locale în raport cu complexitatea tehnică ridicată a serviciului public ce trebuie asigurat • lipsa unui producător local de energie termică (Sanmartin)
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transparența ridicată față de consumatori și față de autoritatea locală • Accesul operatorului la finanțare este facil, serviciul public este eligibil pe ghidurile de finanțare • Politici publice coerente și adecvate în raport cu clienții sistemului centralizat și restul locuitorilor de pe raza UAT-urilor 	<p>Riscuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivelurile salariale limitate de prevederile aferente personalului bugetar • neasigurarea continuității serviciului public, prin schimbarea operatorului • Imposibilitatea dezvoltării altor activități, de exemplu producere energie electrică în cogenerare, care să susțină activitatea de termoficare • Constrangerile aduse de rigorile impuse de legislația aferentă instituțiilor publice • Scindarea în două servicii publice, unul în subordinea UAT Oradea și unul în subordinea UAT Sânmartin

	<ul style="list-style-type: none"> • Posibile influențe negative din perspectiva finanțatorilor sistemului de termoficare, având în vedere schimbarea condițiilor și a cadrului instituțional existent la data acordării finanțării. • Evoluția prețurilor din domeniu, cu impact mare asupra bvc-ului autorității publice (ex. gaze naturale, certificate de CO₂). • transferul serviciului de la operatorul actual la un alt operator poate fi greoaie
--	--

6.2 Opțiunea 2: Societate reglementată de legea 31/1990, operator regional, operatorul actual – Societatea Termoficare Oradea SA

Opțiunea 2 tratează cazul de gestiune delegată cu atribuire directă care se poate realiza prin intermediul unei societăți cu capital integral al unităților administrativ-teritoriale, organizate în ADI, operatorul fiind operator regional.

a) Caracteristici:

- Există constituit un ADI având ca obiect realizarea serviciului public de termoficare pe raza mai multor UAT-uri,
- UAT-urile au delegat ADI-ului atribuțiile lor legate de serviciul public,
- are la baza hotărâri de delegare a serviciului public,
- serviciul public se desfășoară de către societate în baza unui contract de delegare semnat cu ADI-ul constituit, atribuirea serviciului se face direct, după obținerea avizului de la Consiliul Concurenței,
- operatorul este operator regional și are ca acționari mai multe UAT-uri, este controlat/coordonat de aceste UAT-uri,
- în baza contractului de delegare încheiat de ADI societatea primește în administrare bunurile,
- operatorul funcționează în baza unui ROF aprobat de consiliul de administrație al societății.

b) Etape până la începerea operării serviciului:

- consiliile locale aprobă Studiul de oportunitate și aleg modalitatea de gestiune a serviciului,
- se obține avizul Consiliului Concurenței cu privire la respectarea reglementărilor privind concurența,
- se încheie noul contract de delegare.

c) Analiza Swot

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operatorul actual deține toate licențele necesare derulării activităților • Pastrarea actualului cadru instituțional reprezintă rapiditate, continuitate și stabilitate 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • accesul la finanțare al operatorului în cazul investițiilor este mai dificil decât în cazul autorității publice locale • condițiile de creditare pe care le poate obține
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Patrimoniul propriu al operatorului actual • Profitul realizat de societate ramane la operator/autoritatea locala si constituie sursa de finantare a investitiilor in sistem (fond IID) • Finantarea activitatii de operare a sistemului de termoficare prin valorificarea patrimoniului propriu al operatorului actual • Coordonare între strategiile și planurile dezvoltate la nivel local și măsurile/acțiunile implementate la nivelul serviciului public, inclusiv posibilitatea investițiilor cu finanțare externă • timp relativ redus de implementare a deciziilor adoptate la nivelul autorității publice locale • expertiza operatorului detinut de UAT-uri in raport cu complexitatea tehnică ridicată a serviciului public ce trebuie asigurat 	<p>operatorul de la o banca sunt inferioare celor pe care le poate obtine o autoritate locala</p> <ul style="list-style-type: none"> • constrângerile bugetare care pot să diminueze sprijinul pe care autoritatea locală ar trebui să-l dea operatorului pentru susținerea pierderilor induse ale sistemului dat in operare
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transparența ridicată față de clienți, impusă de legislația privind guvernanta corporativă • Operatorul are acces la finantare pe unele ghiduri de finantare • interesul dublu pe care-l au autoritatile locale in raport cu operatorul ca urmare a dublei calitati pe care o au in relatia cu el (actionar si autoritate delegantă). • Controlul pe care-l poate exercita autoritatea publica locala asupra operatorului • Politici publice coerente si adecvate in raport cu clientii sistemului centralizat si restul locuitorilor de pe raza UAT-urilor 	<p>Riscuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • discutii cu Consiliul Concurentei pe marginea atribuirii directe si a existentei unui potential ajutor de stat • opinii diferite între operator si autoritatea locala in ceea ce priveste aprobarea practicarii unor preturi si tarife si a unui nivel al redeventei care sa creeze dificultati financiare societății •

6.3 Opțiunea 3: Societate reglementată de legea 31/1990, operator selectat pe baza legii 100/2016 privind concesiunea

Opțiunea 3 tratează cazul de gestiune delegată care se poate realiza prin intermediul unei societati cu capital public sau privat, castigatoare a procedurii organizate de autoritatea locala sau de catre ADI, dupa caz.

a) Caracteristici:

- Operatorul serviciului este selectat in baza unei proceduri publice organizate pe Legea 100/2016,
- Între autoritatea locala si operator se incheie un contract de delegare a serviciului public,
- in contractul de delegare sunt prevazute toate investitiile necesare in sistem ca fiind in sarcina operatorului.

b) Etape pana la inceperea operarii serviciului:

- consiliile locale aproba Studiul de oportunitate și aleg modalitatea de gestiune a serviciului,
- se elaborează documentația de atribuire a serviciului public,
- se derulează procedura de atribuire printr-una din procedurile prevăzute de legea 100/2016,
- se încheie noul contract de delegare.

c) Analiza Swot

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transferul majorității riscurilor către operator • Impactul asupra bugetelor locale e redus • Transfer de expertiză, bune practici și proceduri dinspre operatorul orientat pe profit și satisfacția clienților înspre serviciul public 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • operatorul trebuie să treacă prin procesele de obținere de la autoritățile de reglementare a licențelor de operare • prețurile energiei termice pot fi mai mari, în funcție de marja de profit a operatorului privat • orientarea spre obținerea de profit a operatorului poate să contravină dorinței autorității locale de a asigura un nivel suportabil al prețului energiei termice pentru clienții sistemului centralizat • întocmirea documentației de atribuire presupune timp și alte resurse • pot exista costuri suplimentare asociate pregătirii documentației de atribuire
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu e necesar avizul Consiliului Concurenței 	<p>Riscuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • accesul operatorului privat la finanțări UE sau buget de stat e limitat • transparență limitată față de clienți atât în ceea ce privește operarea sistemului cât și performanțele financiare ale operatorului • transferul serviciului de la operatorul actual la alt operator poate fi greoi • Control mai redus asupra prestării serviciului de alimentare cu energie termică decât în cazul gestiunii directe • Potențiale dificultăți în ceea ce privește implementarea măsurilor prevăzute în documentele de planificare strategică dezvoltate la nivel local

7 Aspecte instituționale

Având în vedere perioada de timp necesară derulării și finalizării unei proceduri de achiziție publică, pentru a evita potențialele disfuncționalități în prestarea serviciului recomandarea practică ar fi de a se opta pentru modalitatea de gestiune directă, în relația cu actualul operator.

În plus, având în vedere faptul că există o societate care în momentul actual asigură prestarea serviciului de utilitate publică, al cărei acționari sunt cele două UAT-uri (Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin), că societatea respectă regulile de guvernare corporativă, că membrii CA și conducerea executivă a societății au încheiat contracte de mandat în care sunt

prevăzuți indicatori de performanță, este de așteptat să existe un nivel de corelare foarte bun între strategiile și planurile dezvoltate la nivel local și modalitatea de implementare a acestora.

Conform Legii 51/2006, în cazul gestiunii directe autoritățile debiterative ale UAT-urilor exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice ale operatorului actual în legătură cu serviciul prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii.

Consiliile locale ale UAT-urilor acționare au responsabilitatea de a monitoriza și evalua, prin intermediul reprezentanților lor în Adunarea Generală a Acționarilor, performanța Consiliului de Administrație, pentru a se asigura că sunt respectate principiile de eficiență economică și profitabilitate în funcționarea societății.

De asemenea, vor trebui luate în considerare prevederile Legii nr. 21/1996 privind concurența, astfel încât să fie asigurate premisele necesare unui mediu concurențial normal.

În cazul gestiunii directe vor fi respectate regulile "in house" stabilite prin jurisprudența Curții Europene de Justiție respectiv:

- UAT-urile exercită, prin ADI, asupra operatorului regional, un control similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii și o influență decisivă asupra tuturor deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului: gestiunea pe baza caietului de sarcini și regulamentul serviciului aprobate de UAT-uri, controlul prin actul constitutiv al operatorului, aprobat de UAT-uri,
- Operatorul regional își desfășoară activitățile din sfera furnizării/prestării serviciului public, exclusiv pentru autoritățile publice asociate în ADI,
- Operatorul regional trebuie să fie deținut în totalitate de către unitățile administrativ-teritoriale membre ale ADI, participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului este exclusă, atât la înființare cât și pe toată durata existenței contractului de delegare.

8 Durata contractului de delegare

Durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată. Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare.

În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale, cu excepția celor care sunt membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sunt obligate ca, periodic, respectiv o dată la 5 ani, să facă analize privind eficiența economică a serviciului, respectiv să schimbe modalitatea de gestiune a serviciilor publice, după caz.

Durata contractului de delegare de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică trebuie să fie corelată cu durata medie de amortizare a tuturor echipamentelor și investițiilor ce se vor efectua.

Prin stabilirea unei durate mai mari a contractului de delegare de gestiune, se da delegatului siguranța desfășurării activității pe întreaga perioadă a acestuia ceea ce poate implica efectuarea unor investiții constând în dotări și modernizări care ar putea fi amortizate într-un timp mai îndelungat, rezultând în final condiții mai bune de furnizare a energiei termice, concomitent cu o menținere a tarifului serviciului la o valoare acceptabilă pentru utilizatorii finali.

Se estimează ca durata optimă a contractului de delegare a gestiunii serviciului public este de 5 ani, cu posibilitatea de prelungire a acestuia, conform legislației, în urma rezultatului privind eficiența economică a serviciului.

9 Redevența

Patrimoniul public al unităților administrativ-teritoriale, utilizat pentru prestarea serviciilor publice de alimentare cu energie termică, va fi încredințat, pe perioada contractului de delegare de gestiune, prestatorului de servicii publice cu care se încheie contractul, iar acesta va plăti în schimb redevență UAT-urilor. Redevența constituie sursă de finanțare a investițiilor în sistemul de termoficare.

Nivelul redevenței se va stabili pornind de la calculul amortizării liniare pentru bunurile puse la dispoziția operatorului odată cu încredințarea serviciului, ținând cont de gradul de suportabilitate al populației în ceea ce privește serviciul public și va fi exprimată în lei/an.

În prezent cuantumul redevenței este egal cu procentul de 78% aplicat amortizării lunare a mijloacelor fixe aparținând domeniului public primite în administrare în condițiile în care acest lucru nu contravine reglementărilor legate de ajutorul de stat și prevederilor contractelor de finanțare încheiate de Municipiul Oradea și/sau Comuna Sânmartin pentru realizarea investițiilor în SACET.

Procentul va fi modificat corespunzător în cazul realizării de investiții finanțate prin contracte de finanțare în care se impune ca nivelul redevenței aferent acelor bunuri să fie la nivelul amortizării acestora.

De asemenea, valoarea redevenței lunare va fi variabilă în funcție de intrările/ieșirile bunurilor menționate anterior în/din domeniul public al proprietarilor și date în concesiune TMFO, părțile semnând deconturi lunare pentru redevență.

Modalitatea de calcul a redevenței va fi revizuită ori de câte ori se impune, în funcție de nivelul acesteia și de gradul de suportabilitate al populației, prin ajustarea procentului aplicat calculului amortizării bunurilor. În acest sens, delegatarul și delegatul vor încheia acte adiționale la contractul de delegare.

E de așteptat ca procentul de redevență să scadă în condițiile în care anual va crește valoarea bunurilor aflate la dispoziția operatorului, atât prin realizarea de noi investiții în sistem cât și prin reevaluarea patrimoniului public (obligatorie a se realiza din 3 în 3 ani), reevaluare care, în cazul UAT Oradea, înseamnă ajustarea în sus, cu indicii de inflație. Pe anul 2023, nivelul estimat al redevenței este de 29 milioane lei.

Redevența va fi plătită anual, până în data de 25 martie a anului curent pentru anul precedent. Neplata redevenței la termenul impus prin contract atrage după sine calculul de penalități în procent de 0,02%/zi aplicat la suma scadentă înmulțit cu numărul de zile de întârziere.

Diferența dintre valoarea redevenței calculată conform art. 29, alin 11 lit m din Legea 51/2006, respectiv valoarea amortizării activelor primite în folosință și valoarea redevenței calculate conform paragrafelor anterioare va fi luată în considerare la calculul compensației totale pentru prestarea serviciului, cu respectarea condiției privind controlul supracompensării serviciului.

10 Concluzii

Analizând aspectele evidențiate în prezentul studiu de oportunitate, **concluzionăm că pe perioada următorilor 5 ani este oportună realizarea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat din Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin prin modalitatea de gestiune directă – prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii - prin intermediul operatorului regional actual.**

Argumentele în favoarea acestei concluzii sunt multiple:

- această modalitate de gestiune conferă autorităților publice siguranță în asigurarea continuității în alimentarea cu energie termică a consumatorilor din Municipiul Oradea și comuna Sânmartin și un control deplin în asigurarea serviciului, cele două UAT-uri fiind

proprietare ale infrastructurii și echipamentelor tehnologice de producție și beneficiare ale investițiilor majore preconizate a se realiza în SACET,

- serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat intră în sfera serviciilor de interes economic general, fiind activitate care generează rezultate spre folosul public general, pe care piața nu le-ar furniza fără intervenție publică ,
 - Societatea Termoficare Oradea SA are experiență în gestionarea serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat din Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin, SACET-ul din Oradea și Sânmartin fiind al doilea SACET din România ca dimensiune și număr de clienți racordați,
 - operatorul dispune de resursele umane și baza materială necesară prestării serviciului public,
 - Termoficare Oradea a implementat și are în curs de implementare proiecte importante de modernizare a SACET,
 - Termoficare Oradea SA întrunește condițiile cerute de legislația în vigoare pentru a i se atribui în mod direct serviciul de producere, transport, distribuție și furnizare energie termică în sistem centralizat, respectiv:
 - ❖ unitățile administrativ-teritoriale (Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin) membre ale asociației de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, respectiv ADI TERMOREGIO, în calitate de acționari ai operatorului regional Termoficare Oradea S.A., prin intermediul asociației, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și semnificative ale operatorului regional în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;
 - ❖ operatorul regional Termoficare Oradea S.A. desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației care i-a încredințat gestiunea serviciului;
 - ❖ capitalul social al operatorului regional Termoficare Oradea S.A. este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației (Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin); nu există participare a capitalului privat la capitalul social al operatorului regional Termoficare Oradea S.A.
- Societatea Termoficare Oradea SA deține:
 - LICENȚA nr. 1975/26.10.2016 pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, potrivit Deciziei nr. 1824/2016 emise de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, valabilă până la data de 25.11.2041,
 - LICENȚA nr. 2096/2018 pentru prestarea serviciului de alimentare centralizată cu energie termică, potrivit Deciziei nr.1388/2018 emise de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, valabilă până la data de 14.08.2043,

Față de cele expuse anterior, ținând cont de următoarele:

- art. 4 lit. a) din Legea nr. 325/2006 - necesitatea asigurării continuității furnizării serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat,

- art. 22 alin (1) și 32 alin. (3) din Legea nr. 51/2006 – necesitatea încheierii unui contract de delegare în cazul delegării gestiunii serviciului public,
- art. 28 alin. (2¹) din Legea nr. 51/2006 – condițiile necesare pentru atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii,

propunem aprobarea modalității gestiunii directe a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat în Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii operatorului regional Termoficare Oradea S.A., pe o perioadă de 5 ani.

ASOCIAȚII A.D.I. TERMOREGIO

1. **Municipiul Oradea**
Prin Primar Florin Birta
[semnătura și ștampila]

2. **Comuna Sânmartin**
Prin Primar Cristian Laza
[semnătura și ștampila]